

Realizacja „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016–2019”

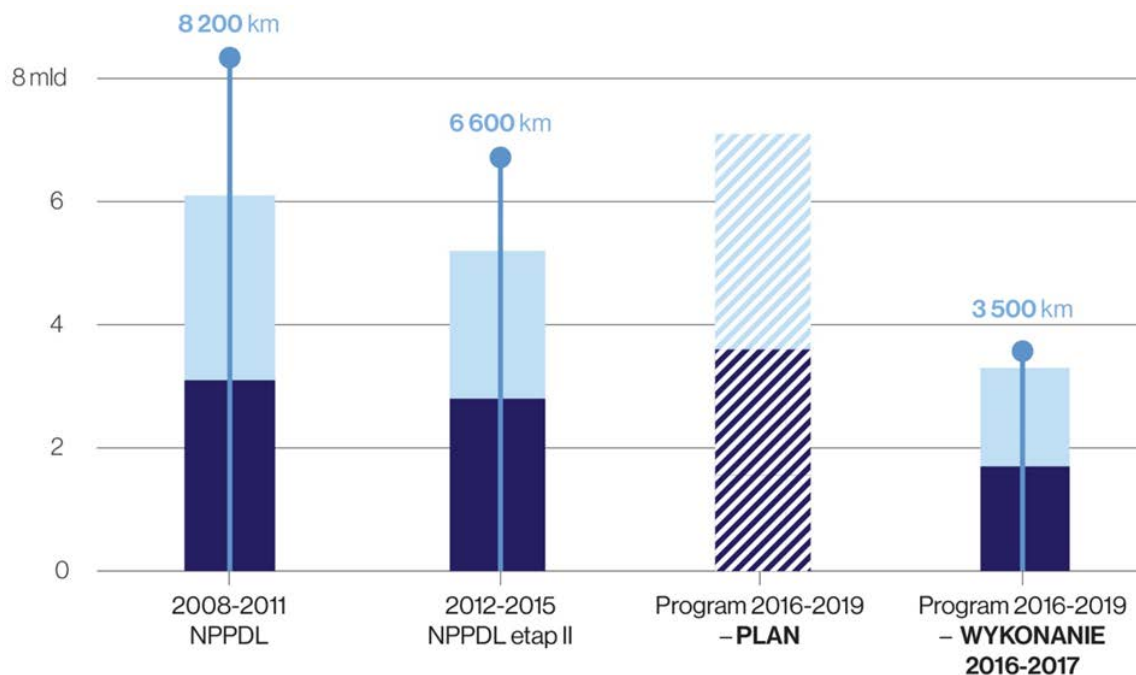
Lata 2015–2018

Najwyższa Izba Kontroli

Warszawa, październik 2018 r.

01 Dlaczego podjęliśmy kontrolę?

- Sygnały społeczne wskazujące na konieczność poprawy stanu infrastruktury drogowej.
- Duże zainteresowanie samorządów realizacją inwestycji dofinansowanych środkami Programu w trakcie trzech jego edycji.
- Kontrole NIK wskazujące na nieprawidłowości w sprawowaniu nadzoru nad stanem technicznym dróg lokalnych.

NPPDL - Narodowy Program
Przebudowy Dróg Lokalnych

*Źródło: Opracowanie własne NIK na podst.
Informacji ministrów dla Rady Ministrów
o realizacji programów wieloletnich.*

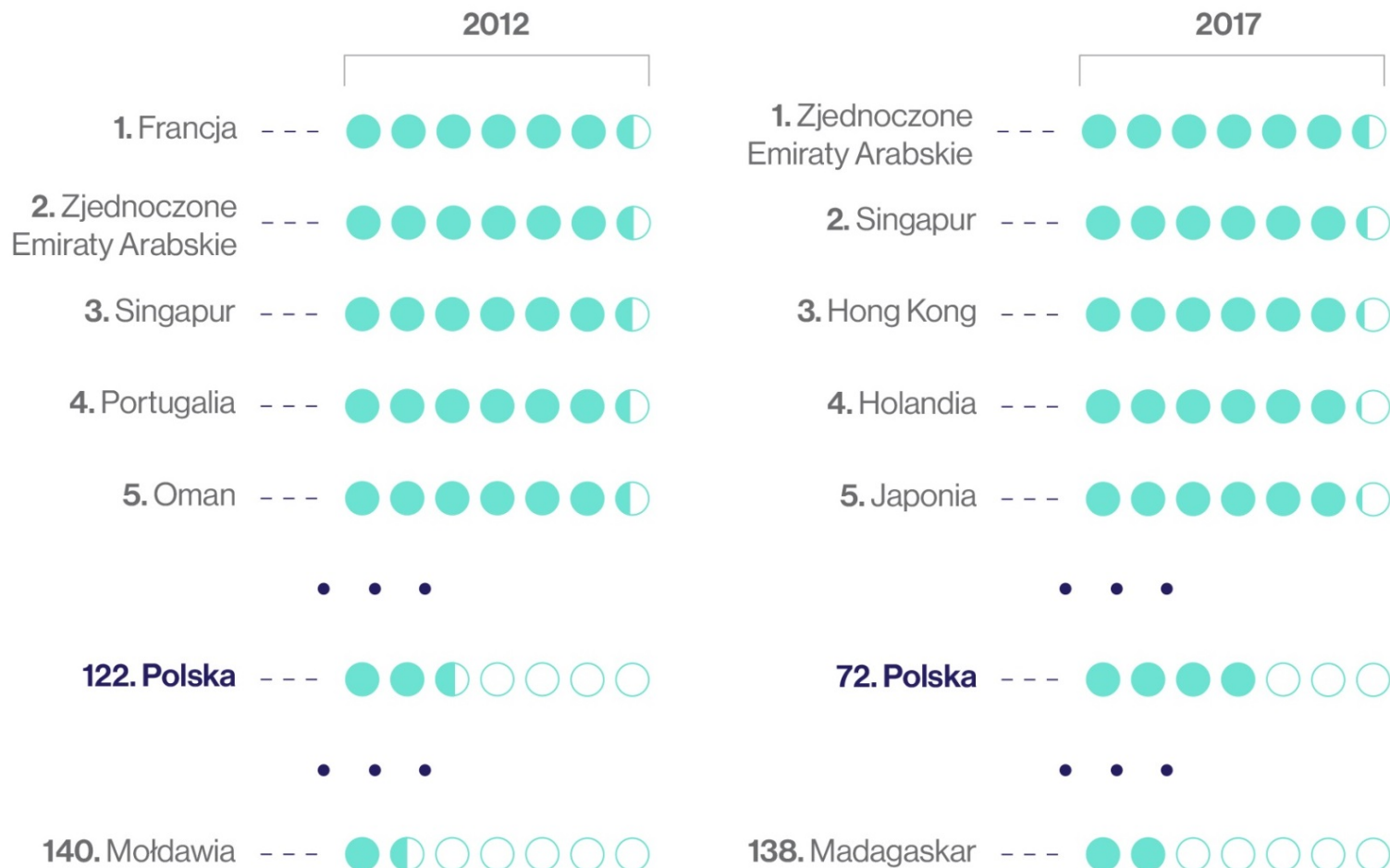
02 Co kontrolowaliśmy?

- Czy wojewodowie prawidłowo realizowali przypisane im w ramach Programu zadania?
- Czy analizowano standardy lokalnej sieci drogowej, bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz atrakcyjność i dostępność terenów inwestycyjnych?
- Czy planowane i realizowane projekty zapewniały realizację celów Programu?
- Czy wykonawcy realizowanych robót drogowych zostali prawidłowo wybrani i czy właściwie wykonywali powierzone im zadania?

03 Kogo kontrolowaliśmy?

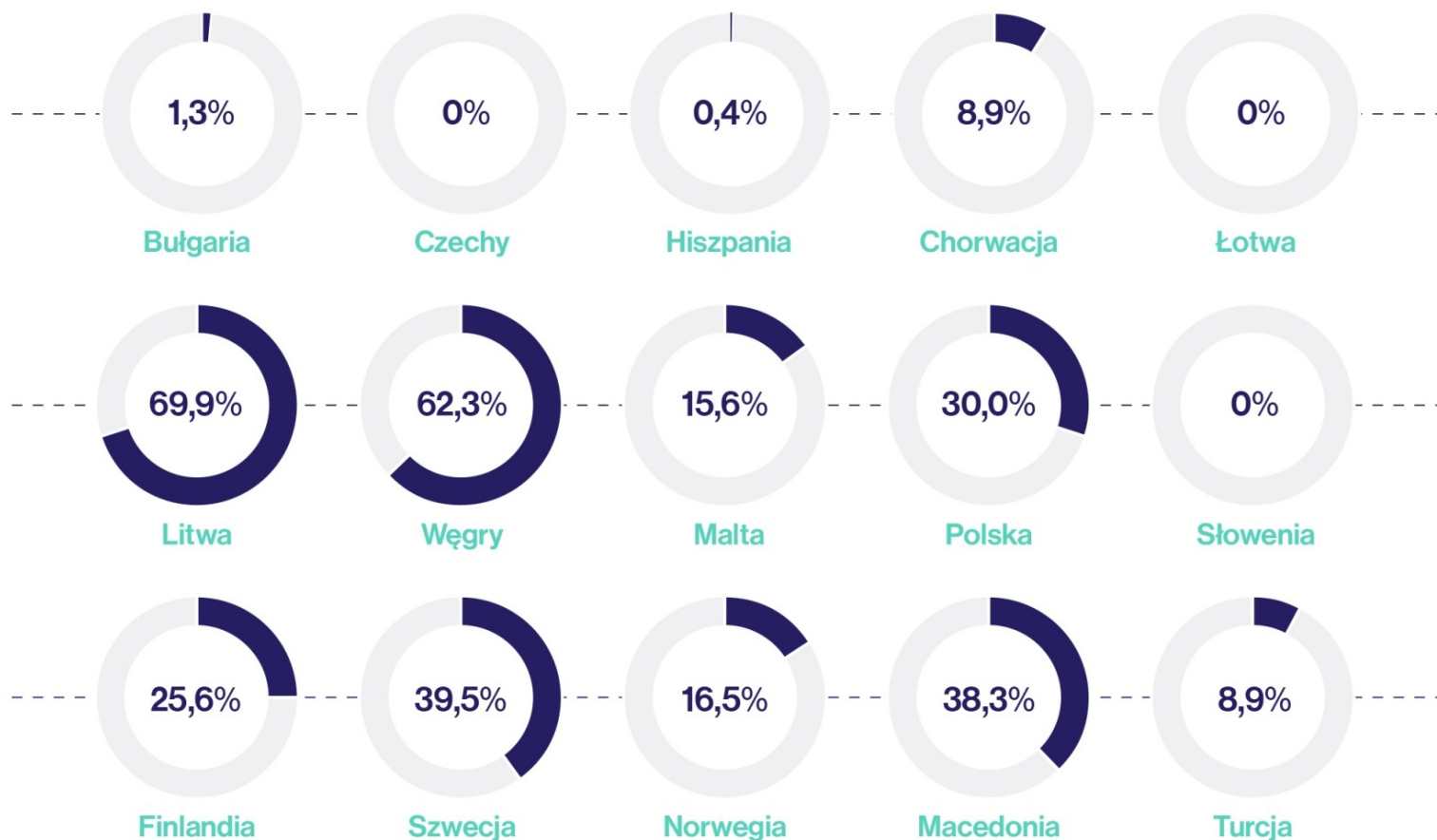
- Cztery urzędy wojewódzkie oraz szesnastu zarządców dróg gminnych i powiatowych:
 - Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku
 - Zarząd Dróg Powiatowych w Grajewie
 - Urząd Gminy Janów
 - Urząd Gminy w Kobylinie-Borzymach
 - Starostwo Powiatowe w Mońkach
 - Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy
 - Urząd Gminy w Lniane
 - Urząd Gminy w Śliwicach
 - Zarząd Dróg Powiatowych w Rypinie
 - Zarząd Dróg Powiatowych w Tucholi
 - Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie
 - Zarząd Dróg Powiatowych w Brzesku
 - Urząd Gminy w Brzeszczach
 - Urząd Gminy Łącko
 - Zarząd Dróg Powiatowych w Miechowie
 - Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu
 - Urząd Miejski w Grodzisku Wielkopolskim
 - Zarząd Dróg Powiatowych w Obornikach
 - Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie
 - Zarząd Dróg Powiatowych w Lesznie

Jakość dróg według Światowego Forum Ekonomicznego w skali od 1 (najniższa) do 7 (najwyższa)

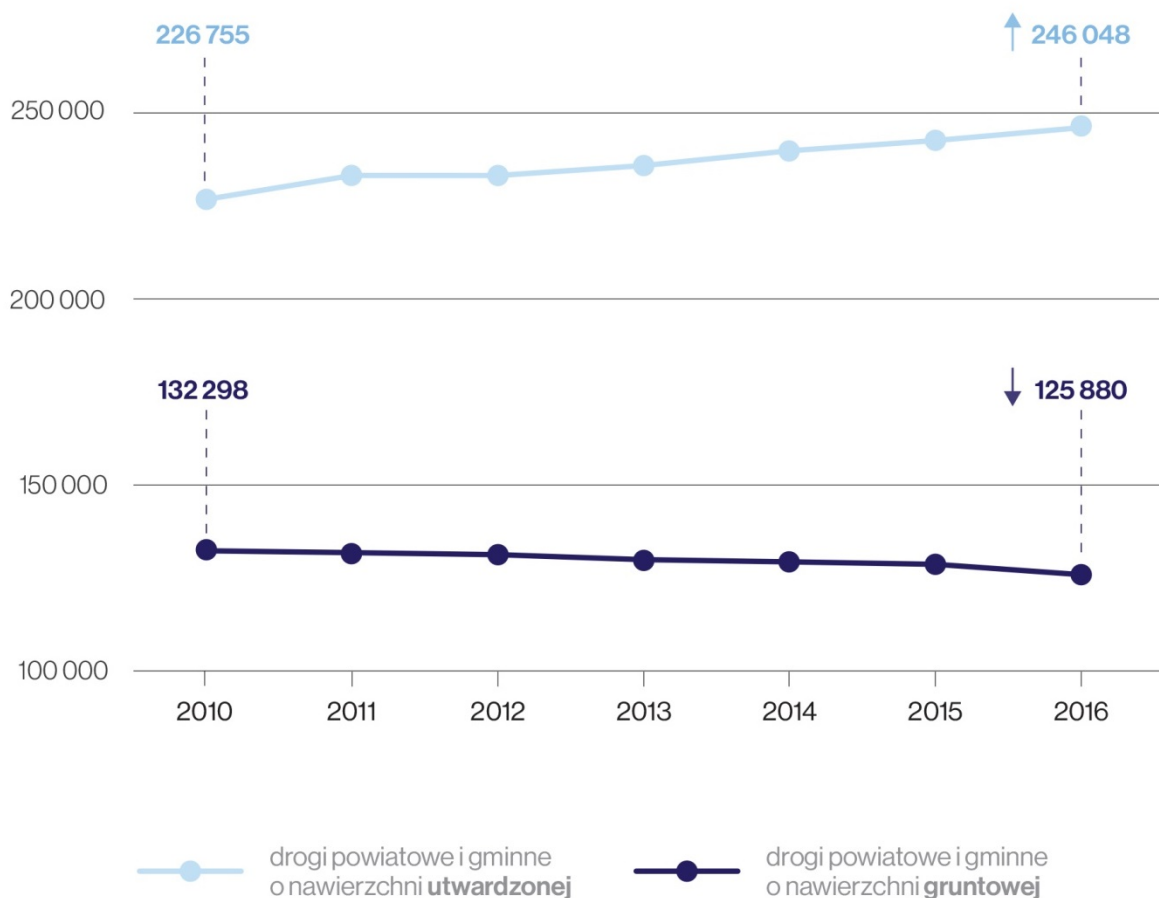

Źródło: 1.(2012) World Economic Forum. Executive Opinion Survey, http://www3.weforum.org/docs/TTCR/2013/TTCR_DataTables7_2013.pdf
 2. (2017) World Economic Forum, Executive Opinion Survey. The Global Competitiveness Report 2016-2017, http://reports.weforum.org/pdf/gci-2016-2017-scorecard/WEF_GCI_2016_2017_Scorecard_EOSQ057.pdf
 Raporty tworzone w oparciu m.in. o sondaże tysięcy dyrektorów z badanych krajów.

Polska na tle krajów europejskich – odsetek dróg o nawierzchni nieutwardzonej na koniec 2016 r.

Pozostałe państwa – brak danych o drogach nieutwardzonych.

- W latach 2009-2011 z udziałem środków NPPDL 2008-2011 zmodernizowano 8,2 tys. km dróg na kwotę 6,1 mld zł (3,0 mld zł z Programu).
- W latach 2012-2014 zmodernizowano 4,0 tys. km za 3,2 mld zł (1,4 mld zł z Programu).

07 Stwierdzony stan – urzędy wojewódzkie

- Wojewodowie zapewnili terminowe wdrożenie Programu – wykorzystano 99 % środków.
- Komisje wojewódzkie, w większości prawidłowo oceniły wnioski.
- Nieprawidłowości w sześciu spośród 48 skontrolowanych projektów (13%), w tym jedną ocenę, która miała wpływ na wybór projektu do dofinansowania.

Stwierdzony stan – zarządcy dróg

(16 skontrolowanych podmiotów)

- Zadania realizowane przez jednostki organizacyjne powiatów (zarządy dróg) lub upoważnionych pracowników urzędów gmin (starostwa) posiadających odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia.
- Brak planów rozwoju sieci drogowej (8 zarządców), rzetelnej ewidencji dróg (13 jednostek), rzetelnej dokumentacji z przeglądów stanu technicznego odcinków dróg (8 zarządców).
- Trzy jednostki nie sporządziły informacji o stanie sieci dróg przekazywanych GDDKiA.
- Opracowano stałe organizacje ruchu dla przebudowanych odcinków dróg. Brak takich opracowań dla wszystkich dróg (15 jednostek).

10 Stwierdzony stan – zarządcy dróg cd.

- Inwestycje były zgodne z celami Programu. Wnioski samorządów zawierały rzetelne informacje. Uzyskano wymagane pozwolenia.
- Nadzór nad realizacją robót drogowych w większości był prawidłowy (13 jednostek).
- Trzy przypadki nierzetelnego odbioru robót:
 - odebranie robót, które nie zostały faktycznie zrealizowane (dot. łącznie kwoty 291 tys. zł),
 - nierzetelny odbiór naprawy nawierzchni ścieralnej i niedochodzenie od wykonawcy kar umownych (dot. łącznie 1 054,1 tys. zł),
 - opłacenie prac, które nie zostały wykonane w dacie ich odbioru (humusowanie i obsianie skarp, dot. 21,1 tys. zł).

11 Ocena ogólna

Skontrolowane jednostki samorządu terytorialnego w większości prawidłowo przygotowały oraz zrealizowały inwestycje drogowe dofinansowane ze środków Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej w latach 2016–2018. Inwestycje te poprawiły powiązania dróg powiatowych i gminnych z siecią dróg wojewódzkich i krajowych oraz zwiększyły dostępność do lokalnych ośrodków gospodarczych. Zrealizowane inwestycje, poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń technicznych i rozwiązań drogowych, podwyższyły poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

12 Wnioski

Do organów gmin i powiatów:

- zwiększenie nadzoru nad sporządzaniem planów rozwoju sieci drogowej, prowadzeniem aktualnej ewidencji dróg oraz przeprowadzaniem i właściwym dokumentowaniem przeglądów stanu technicznego dróg,
- sprawowanie skutecznego nadzoru inwestorskiego w toku bieżącej realizacji robót oraz na etapie ich odbioru końcowego.

Do Ministra Infrastruktury:

- aktualny pozostaje wniosek sformułowany po przeprowadzonych kontrolach w latach 2009, 2013 i 2017, o wprowadzenie w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym ruchem (Dz. U. z 2017 r. poz. 784) zmiany polegającej na jednoznacznym określeniu wymogu opracowania, zatwierdzenia i stosowania projektów stałej organizacji ruchu dla wszystkich dróg publicznych.

14 Działania po kontroli

Wysłano:

- sześć zawiadomień w sprawie podejrzenia popełnienia wykroczenia, o którym mowa w art. 93 pkt 8 ustawy Prawo budowlane,
- jedno zawiadomienie w sprawach dotyczących niegospodarnego wydatkowania środków dotacji otrzymanych w ramach Programu.

15 Działania po kontroli

Projekt ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych (Druk sejmowy nr 2859):

- inicjatywa rządowa,
- cel – rozwój lokalnej infrastruktury drogowej poprzez wsparcie działań samorządu gminnego i powiatowego na rzecz budowy dróg,
- zasilenia funduszu przez budżet państwa oraz m.in. NFOŚiGW, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Spółki z udziałem Skarbu Państwa.
- dofinansowanie do 80% kosztów zadania.

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Poznaniu